

โครงการและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

ในบทนี้จะไต่ประมวลโครงการและงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับการวิจัยนี้ เช่นขอ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น โครงการและงานวิจัยทั้งกล่าวประกอบด้วย การวิจัยเรื่องกรมมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย โครงการมัธยมแบบประสม การสามะโนโรงเรียน และสามะโนครู และโครงการผลิตครูของสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ

กรมมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย

งานวิจัยกรมมัศึกษานี้จัดทำโดย สำนักวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการจากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน [Michigan State University] โครงการวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะสำรวจว่า ระบบการมัธยมศึกษาที่มีส่วนสนองความต้องการในด้านพัฒนากำลังคนแก่ประเทศมากน้อยเพียงใด คณะผู้วิจัยได้ประเมินความต้องการกำลังคนระดับต่าง ๆ และพยากรณ์จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2509-2529 ผลของการวิจัยกรมมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ มีดังนี้

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนตามความต้องการกำลังคน การพยากรณ์แบบนี้ใช้ความต้องการกำลังคนในแต่ละระดับการศึกษาเป็นหลัก แล้วคำนวณจำนวนผู้สำเร็จที่จะออกไปประกอบอาชีพ จำนวนผู้สำเร็จที่จะไปศึกษาต่อ และจำนวนนักเรียนที่จะสอบตกจากระดับการศึกษาสูงขึ้นไปแล้วออกมาทำงาน เพื่อคำนวณจำนวนผู้สำเร็จที่ตรงความต้องการทั้งหมด หลังจากนั้นคำนวณจำนวนผู้ที่จะออกจากการศึกษา จำนวนผู้สอบตก ซึ่งเป็นการสูญเสียของนักเรียนแต่ละระดับ แล้วคำนวณจำนวนนักเรียนที่เข้าใหม่จากจำนวนผู้สำเร็จที่ตรงความต้องการทั้งหมดกับจำนวนที่สูญเสียของนักเรียนแต่ละระดับ จากจำนวนนักเรียนที่เข้าใหม่กับจำนวนนักเรียนที่สอบตกและอาจออกก็จะได้จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้นเป็นรายปี ตามความต้องการกำลังคน

ท.ศ.	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			
	ปีเข้าเรียน	ปีที่ 2	รวม	ปีเข้าเรียน	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
2508	253,000	202,000	455,000	817,000	742,000	698,000	2,257,000
2509	270,000	215,000	485,000	842,000	768,000	710,000	2,321,000
2510	283,000	229,000	512,000	911,000	792,000	735,000	2,438,000
2511	297,000	241,000	538,000	942,000	857,000	758,000	2,557,000
2512	310,000	253,000	563,000	950,000	886,000	820,000	2,656,000
2513	365,000	264,000	628,000	956,000	893,000	848,000	2,697,000
2514	373,000	310,000	683,000	956,000	899,000	855,000	2,709,000
2515	373,000	317,000	690,000	980,000	899,000	860,000	2,738,000
2516	376,000	317,000	694,000	995,000	921,000	860,000	2,776,000
2517	376,000	320,000	696,000	1,016,000	935,000	882,000	2,833,000
2518	402,000	320,000	722,000	1,039,000	955,000	859,000	2,889,000
2519	406,000	341,000	748,000	1,039,000	976,000	915,000	2,930,000
2520	406,000	345,000	751,000	1,120,000	976,000	935,000	3,031,000
2521	418,000	345,000	763,000	1,135,000	1,053,000	935,000	3,122,000
2522	418,000	355,000	772,000	1,158,000	1,066,000	1,008,000	3,233,000
2523	495,000	355,000	850,000	1,181,000	1,089,000	1,021,000	3,291,000
2524	502,000	421,000	923,000	1,181,000	1,110,000	1,043,000	3,333,000
2525	502,000	427,000	928,000	1,249,000	1,110,000	1,063,000	3,421,000
2526	513,000	427,000	940,000	1,263,000	1,174,000	1,063,000	3,499,000
2527	513,000	436,000	950,000	1,263,000	1,187,000	1,124,000	3,574,000
2528	578,000	436,000	1,015,000	1,186,000	1,187,000	1,137,000	3,510,000
2529	585,000	491,000	1,076,000	1,186,000	1,114,000	1,137,000	3,437,000

การพยากรณ์แบบนี้มีข้อสมมติว่า ผู้หญิงประกอบอาชีพหรือเข้าเรียนในอัตราเหมือนผู้ชาย และกำลังคนในระดับต่าง ๆ จะได้รับการศึกษาระดับนั้นจากโรงเรียนโดยตรง แม้ว่าตามความเป็นจริงจะมีคนเป็นจำนวนมากได้รับการฝึกฝนนอกโรงเรียน หรือฝึกฝนระหว่างการทำงานนั้นเอง ส่วนการเพิ่มของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นถึงเกณฑ์ 66 % ของประชากรในกลุ่มอายุ 15-19 ปี¹

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนโดยอาศัยการขยายตัวของประชากรเป็นหลัก การพยากรณ์แบบนี้ใช้อัตราส่วนระหว่างจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กับจำนวนประชากรในกลุ่มอายุ 15-19 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2503-2507 เป็นหลัก แล้วใช้อัตราส่วนเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปคำนวณจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจากจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-19 ปีในปีต่อ ๆ ไป โดยไม่พิจารณาถึงการปรับปรุงจำนวนนักเรียนให้สนองความต้องการทางเศรษฐกิจหรือสังคมเลย การพยากรณ์แบบนี้พบว่าจำนวนนักเรียนระดับมัศึกษามีจำนวน 11.54 % ของจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-19 ปี² ดังข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 2

¹ กอ สวัสดิ์ทานิชย์ และ STANLEY F. WRONSKI การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย ไทยวัฒนาพานิช 2509 หน้า 52

² แหล่งเดิม

ตารางที่ 2

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามกลุ่มอายุของประชากร พ.ศ. 2503-2529

พ.ศ.	ประชากรกลุ่ม อายุ 15-19 ปี	จำนวนนักเรียน ม.ศ. 1-5	เปอร์เซ็นต์
2503	2,635,000	298,000	10.99
2504	2,726,000	316,000	11.59
2505	2,816,000	333,000	11.84
2506	2,908,000	338,000	11.63
2507	3,005,000	350,000	11.67
2508	3,114,000	359,000	เฉลี่ย = $\frac{57.72}{5} = 11.54$
2509	3,258,000	376,000	
2510	3,410,000	394,000	
2511	3,569,000	412,000	
2512	3,735,000	431,000	
2513	3,909,000	451,000	
2514	4,056,000	468,000	
2515	4,208,000	485,000	
2516	4,368,000	504,000	
2517	4,534,000	523,000	
2518	4,707,000	543,000	
2519	4,856,000	560,000	
2520	5,011,000	575,000	
2521	5,173,000	596,000	
2522	5,340,000	616,000	
2523	5,513,000	636,000	
2524	5,715,000	659,000	
2525	5,924,000	683,000	
2526	6,141,000	708,000	
2527	6,366,000	734,000	
2528	6,598,000	761,000	
2529	6,840,000	789,000	

ที่มา การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย หน้า 47-48

005607

118329822

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนตามแนวโน้มในอดีต วิธีนี้ใช้ตัวเลขจำนวนนักเรียน
 ประถมศึกษาในปัจจุบันเป็นหลัก ในการพยากรณ์การขยายตัวของจำนวนนักเรียนระดับประถม
 ศึกษาและมัธยมศึกษา โดยอาศัยอัตราการสอบไล่ได้และตกของนักเรียน อัตราการออกจาก
 โรงเรียนในระดับต่าง ๆ และอัตราการเพิ่มของประชากร เป็นปี ๆ ไปเป็นเกณฑ์ การพยากรณ์
 แบบนี้พบว่าจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง 20 % ของประชากรใน
 กลุ่มอายุนั้น ใน พ.ศ. 2529³ สถิติจำนวนนักเรียนที่ได้จากการพยากรณ์แบบนี้ปรากฏอยู่ใน
 ตารางที่ 3

³แหล่งเก็บ

ตารางที่ 3

การพยากรณ์จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามแนวโน้มในอดีต พ.ศ. 2508-2529

พ.ศ.	ม.ศ.1	ม.ศ.2	ม.ศ.3	ม.ศ.4	ม.ศ.5	รวม ม.ศ.1-5	ม.ศ.6*
2508	102,000	72,000	84,000	49,000	35,000	342,000	10,400
2509	120,000	99,000	87,000	50,000	36,000	391,000	10,600
2510	132,000	115,000	94,000	52,000	37,000	430,000	11,400
2511	146,000	128,000	109,000	56,000	40,000	477,000	11,800
2512	160,000	141,000	121,000	64,000	41,000	527,000	12,700
2513	181,000	155,000	133,000	72,000	51,000	591,000	13,000
2514	182,000	174,000	147,000	79,000	56,000	638,000	16,300
2515	184,000	177,000	165,000	87,000	62,000	675,000	18,000
2516	190,000	179,000	169,000	98,000	70,000	705,000	19,800
2517	202,000	158,000	171,000	100,000	71,000	728,000	22,300
2518	214,000	195,000	176,000	101,000	72,000	758,000	22,800
2519	226,000	208,000	186,000	104,000	74,000	798,000	23,000
2520	239,000	219,000	197,000	110,000	78,000	843,000	23,700
2521	252,000	231,000	208,000	117,000	83,000	891,000	25,100
2522	271,000	244,000	220,000	123,000	88,000	946,000	26,600
2523	284,000	263,000	232,000	130,000	93,000	1,001,000	28,100
2524	298,000	276,000	249,000	137,000	98,000	1,058,000	29,700
2525	312,000	289,000	262,000	147,000	105,000	1,115,000	31,300
2526	329,000	304,000	275,000	155,000	111,000	1,172,000	32,200
2527	356,000	318,000	288,000	163,000	116,000	1,241,000	33,900
2528	378,000	344,000	303,000	170,000	121,000	1,316,000	35,600
2529	399,000	366,000	327,000	179,000	128,000	1,397,000	37,200

*นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ที่มา การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังคนและการศึกษาในประเทศไทย หน้า 53

การขยายจำนวนนักเรียนแบบประมาณการเบื้องต้น วิธีนี้เป็นการสรุปจากการขยายทั้ง 5 แบบที่กล่าวมาแล้ว โดยตั้งข้อสมมติว่า ในปี พ.ศ. 2509-2529 ระบบการศึกษาต้องขยายตัว เพื่อให้รับนักเรียนได้มากกว่าจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการเพิ่มของประชากร แต่การขยายจำนวนนักเรียนใหม่จะเท่ากับจำนวนนักเรียนที่ขยายโดยอาศัยความต้องการกำลังคนซึ่งเป็นมาตรฐานสูงสุดตามอุดมคตินั้น จะเป็นการระหนักต่อการประณีตศึกษาเกินไป นอกจากนี้ยังมีข้อสมมติอื่น ๆ อีกว่า อัตราเพิ่มตามรายได้ของประชากรจะคงที่ตลอดไป ในปี พ.ศ. 2509-2514 งบประมาณประจำปีสำหรับการศึกษาจะเพิ่มขึ้นปีละ 10 % มีการขยายอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนให้สูงขึ้นซึ่งจะทำให้รับนักเรียนเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 5 % และโครงการกู้เงินเพื่อพัฒนาการศึกษาทั้งหมดจะทำให้รับนักเรียนเพิ่มได้ประมาณ 2 % ในระหว่าง พ.ศ. 2509-2519 จะมีการปรับปรุงระบบบริหารและรวมโรงเรียนในระดับเดียวกันเป็นโรงเรียนใหญ่ ซึ่งจะเป็นการประหยัดครู อุปกรณ์ และบริการได้มาก จะทำให้รับนักเรียนได้เพิ่มขึ้น การขยายแบบนี้มีประโยชน์ที่เปิดโอกาสให้วางแผนนโยบายทางการศึกษา ปรับตัวแก้ไขให้เหมาะสมในเวลาดำเนินการระยะยาวได้สะดวก จากการศึกษาแบบฉบับจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 23% ของประชากรในกลุ่มอายุ 15-19 ปี⁴ สถิติจำนวนนักเรียนที่ได้จากการขยายตามวิธีนี้ปรากฏอยู่ในตารางที่ 4

⁴ แหล่งเดิม

ตารางที่ 4
การขยายจำนวนนักเรียนตามวิธีประมาณการซึ่งดีที่สุด

พ.ศ. 2509-2529

พ.ศ.	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนที่เพิ่มแต่ละปี
2509	385,000	
2510	445,000	60,000
2511	520,000	75,000
2512	595,000	75,000
2513	670,000	75,000
2514	745,000	75,000
2515	815,000	70,000
2516	880,000	65,000
2517	940,000	60,000
2518	995,000	55,000
2519	1,050,000	55,000
2520	1,105,000	55,000
2521	1,160,000	55,000
2522	1,215,000	55,000
2523	1,270,000	55,000
2524	1,325,000	55,000
2525	1,380,000	55,000
2526	1,435,000	55,000
2527	1,490,000	55,000
2528	1,545,000	55,000
2529	1,600,000	55,000

ที่มา การมัธยมศึกษา การวางแผนกำลังเงินและการศึกษาในประเทศไทย หน้า 56-57

โครงการมัธยมแบบประสม

โครงการนี้เป็นของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการมัธยมศึกษา ซึ่งมีอยู่เดิมสองสาย คือ สายสามัญ มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา และสายอาชีพ มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตคนสำหรับอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ สำหรับมัธยมศึกษาสายอาชีพนั้นไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนเท่าที่ควร ส่วนสายสามัญนั้นเป็นที่ยอมรับของประชาชนมาก แคมมหาวิทยาลัยมีไม่มากพอที่จะรับนักเรียนทั้งหมดที่ได้อายุ 15-17 เพียง 15 เท่านั้นที่ได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ส่วนที่เหลือจากนี้ไม่มีที่เรียน และจะประกอบอาชีพที่ไม่โดยดี เพราะไม่ได้อีกฝนคนอาชีพมากพอเท่าที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการ

ทว่าเหตุนี้คณะผู้เชี่ยวชาญไทยและเยอรมัน จึงได้เสนอแนะว่า ควรมีการศึกษาสายเตรียมอาชีพ หรือสายทั่วไปเพิ่มขึ้น โดยการจัดโรงเรียนในรูปแบบมัธยมแบบประสมและจัดให้มีการทดสอบเพื่อจัดจูงนักเรียนให้เขาเรียนในสายการศึกษาที่เหมาะสมแก่ความถนัด ความสนใจ และกำลังทรัพย์ ความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ โรงเรียนชนิดนี้จะช่วยยกระดับของโรงเรียนสายอาชีพให้สูงขึ้น และจะแก้ปัญหาที่โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญเผชิญอยู่ต่อไปนี้คือ

1. ขาดครูที่มีวุฒิเหมาะสม
2. ขาดห้องเรียน ห้องทดลองและโรงฝึกงาน
3. ขาดตำราและวัสดุอ้างอิง
4. ขาดอุปกรณ์และวัสดุการศึกษา
5. ขาดนักบริหารและศึกษานิเทศก์ที่เหมาะสม
6. ขาดศูนย์ฝึกอบรมที่มีอุปกรณ์พร้อม

โครงการนี้มีกำหนดเวลา 5 ปี จากปีงบประมาณ 2509-2513 ขอบข่ายของงานในโครงการประกอบด้วยการปรับปรุงด้านต่าง ๆ คือ

หลักสูตร ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะวางหลักสูตรใหม่หมดทั้งสามสาย คือ สายสามัญ สายอาชีพ และสายเตรียมอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความเหมาะสมและความถนัดของนักเรียน ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะใช้หลักสูตรปัจจุบันสำหรับแผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลป์ ส่วนแผนกทั่วไปจะมีการตัดแปลงหลักสูตร

บุคลากร จะต้องมีครูที่มีวุฒิเพิ่มขึ้น 1,132 คน⁵ เพื่อดำเนินงานตามโครงการ
นี้ทั้งในด้านการสอน ด้านบริการ และธุรการ

ครูผู้สอน ของการวัดดังต่อไปนี้⁶ คือ

วิชาที่สอน

ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 3)

ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา
ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
(ม.ศ. 4-ม.ศ. 5)

วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 3)

วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
(ม.ศ. 4-ม.ศ. 5)

พหุภาษา
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 3)

วุฒิ

อ.กศ. หรือ ป.กศ. สูง วิชาเอกทางภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา

ค.บ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกทางภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา

อ.บ. หรือปริญญาสูงกว่าพร้อมกับวุฒิ ป.บ.

ค.บ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกทางภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และภาษาต่างประเทศ

อ.บ. หรือวุฒิสูงกว่าพร้อมกับวุฒิ ป.บ.

อ.กศ. หรือ ป.กศ. สูง วิชาเอกทางคณิตศาสตร์
และวิทยาศาสตร์

ค.บ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกวิทยาศาสตร์ และ
คณิตศาสตร์

วท.บ. หรือปริญญาสูงกว่าพร้อมกับวุฒิ ป.บ.

ค.บ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์

วท.บ. หรือสูงกว่าพร้อมกับวุฒิ ป.บ.

อ.กศ. หรือ ป.กศ. สูง วิชาเอกพลศึกษา
พ.อ. หรือปริญญาทางพลศึกษา

⁵ เอกสารการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนแบบประสม กรมวิสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ เมษายน 2508 หน้า 5

⁶ หล่องเต็ม หน้า 6

วิชาที่สอน

ศิลปศึกษา
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 5)

เกษตรกรรมศิลป์
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 5)

ธุรกิจศิลป์
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 5)

คหกรรมศิลป์
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 3)

อุตสาหกรรมศิลป์
(ม.ศ. 1-ม.ศ. 3)

วุฒิ

อ. กศ. หรือ ป. ม. ช. วิชาเอกศิลปศึกษาและ
นาฏศิลป์

อนุปริญญาทางศิลปศึกษาหรือปริญญาทางศิลปศึกษา
ป. ม. ทางการศึกษาเกษตรกรรมหรือปริญญาทาง
เกษตรกรรมศาสตร์

อนุปริญญาทางธุรกิจศิลป์ หรือปริญญาทางธุรกิจศิลป์

ป. ม. ช. วิชาเอกคหกรรมศิลป์
อนุปริญญาหรือปริญญาทางคหกรรมศิลป์พร้อมกับ
วุฒิ อ. กศ.

ป. ม. อ. วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์
อนุปริญญาข้างพร้อมกับวุฒิ ป. ม.

ฝ่ายบริหารและราชการ ต้องการวุฒิบังคับต่อไปนี้⁷ คือ

ตำแหน่ง
ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่

บุคลากรประจำสำนักงาน

หัวหน้าบรรณารักษ์

คณะบรรณารักษ์

คุณสมบัติ

อย่างน้อย ป. ม. หรืออ. กศ. หรือถ้าให้คิดควร
เป็นปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ป. ม. , ป. กศ. สูง, อ. กศ. หรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง

กศ. บ. วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ หรือ อ. บ.
หรือปริญญาสูงกว่าทางบรรณารักษศาสตร์

อ. กศ. หรือมหาวิทยาลัยวิชาเฉพาะทางบรรณารักษศาสตร์
หรือปริญญาทางบรรณารักษศาสตร์

ตำแหน่งคุณสมบัติ

พยาบาลประจำโรงเรียน
เจ้าหน้าที่แนะแนว

ประกาศนียบัตรพยาบาล
กศ.บ. วิชาเอกทางแนะแนว

แหล่งที่อาศัยที่ผลิตครูที่วุฒิและคุณสมบัติเหมาะสม⁸ ความต้องการของ

โครงการครูวิชาการทั่วไป

วิทยาลัยครูต่าง ๆ ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู ผลิตครูอนุปริญญาทางการศึกษาในแขนงวิชาการต่าง ๆ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และสาขา และคณะครูศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตครูปริญญาทางการศึกษาในแขนงวิชาสำคัญ ๆ ทุกแขนง

คณะวิทยาศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตครู วท.บ. และ อ.บ. ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลิตปริญญาตรีทางแขนงต่าง ๆ

วิทยาลัยเทคโนโลยี ผลิตครูที่จะวุฒิถึงเกณฑ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร และโรงเรียนเพาะช่าง ผลิตครูที่วุฒิถึงเกณฑ์

ครูศิลปปฏิบัติ

เกษตรกรรมศิลป์

วิทยาลัยเกษตรที่บางพระและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธุรกิจศิลป์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงเรียนอาชีวและวิทยาลัยเทคนิคของกรมอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คนกรรมศิลป์

วิทยาลัยเทคนิคของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อุตสาหกรรมศิลป์

วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ผลิตครูประจำสำหรับโรงฝึกงานรวมและโรงฝึกงานแยกแขนงวิชา เช่น วิชาช่างไม้ ปั่น ดินเผา งานโลหะ งานเครื่องยนต์ ช่างก่อสร้างและไฟฟ้า ส่วนโรงเรียนอาชีวะผลิตครูสารพัดช่างซึ่งต้องฝึกงานหรือโคทำงานมาด้วย

⁸แหล่งเดิม

ครูในโรงเรียนมัธยมแบบประสมจะคงได้รับการฝึกฝนอบรมมาเป็นอย่างดี จึงจะทำให้โครงการนี้ดำเนินไปโดยลุล่วงความมุ่งหมาย จากข้อมูลเบื้องต้นไว้ในตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าปริมาณครูสำหรับวิชาสายสามัญ ที่ต้องการสำหรับโรงเรียนมัธยมแบบประสมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 548 คน แบ่งเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น 380 คน และมีธยมศึกษาตอนปลาย 168 คน

ตารางที่ 5

ปริมาณครูสายวิชาสามัญที่โรงเรียนมัธยมแบบประสมต้องการ ในระหว่างปี 2509-2515

พ.ศ.	รวม	ม.ศ.1-3							ม.ศ.4-5						
		รวมม.ศ.ไทย ชน	อังกฤษ	สังคม- ศึกษา	วิทย์.	คณิต.	ศิลปะ	รวมม.ศ. ปลาย	ไทย	อังกฤษ	สังคมศึกษา	วิทย์.	คณิต.	ภาษาต่างประเทศ	
2509	48	48	10	9	7	9	10	3	-	-	-	-	-	-	-
2510	96	96	15	20	18	17	16	10	-	-	-	-	-	-	-
2511	132	132	21	30	23	22	25	11	-	-	-	-	-	-	-
2512	100	72	7	17	14	15	12	5	28	5	8	5	9	5	1
2513	93	32	5	8	6	7	5	1	67	9	18	10	17	11	2
2514	56	-	-	-	-	-	-	-	56	8	14	9	18	7	-
2515	17	-	-	-	-	-	-	-	17	1	5	3	6	2	-
รวม	548	380	60	84	68	70	68	30	168	23	45	27	50	25	3

ที่มา เอกสารการขี้นมาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแบบประสม หน้า 21

การสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครู ปี 2507

การสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี และ สำนักวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมกันทำ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ ข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษา และวางแผนกำลังคนในอนาคต

ผลของการสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้มีดังต่อไปนี้

รายชื่อกรมมัธยม

ตารางที่ 6

จำนวนครูจำแนกตามวุฒิ เพศ และประเภทโรงเรียน

วุฒิ	มัธยมวิสามัญ			โรงเรียนราษฎร์*		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	795	1,164	1,956	444	532	976
ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า	2,524	2,572	5,036	2,057	1,719	3,776
ป.กศ. ต่ำหรือเทียบเท่า	607	740	1,347	3,256	3,559	6,815
ป. หรือเทียบเท่า	60	26	86	1,919	1,881	3,800
ว. หรือเทียบเท่า	6	3	9	30	64	104
อาชีวศึกษา	123	247	475	464	1,679	2,140
วุฒิมัธยม	167	88	255	6,189	10,585	16,774
รวมทุกวุฒิ	4,287	4,840	9,127	14,360	20,016	34,385

โรงเรียนราษฎร์รวมทั้งกรมมัธยมและประถม

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 14

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า จากจำนวนครูในโรงเรียนมัธยมวิสามัญ 9,127 คน มีครูระดับปริญญาเพียง 1,956 คน ซึ่งคิดเป็น 21.43% เท่านั้น และมีครูวุฒิ ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่ามากที่สุด คือ 5,036 คน หรือ 56.27 % ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งมีครูทั้งหมด

34,385 คน นั้นมีครูปริญญาเพียง 976 คน หรือ 2.84 % และมีครูวุฒิสามัญมากที่สุด คือ 16,774 คน หรือ 48.78 % ที่เป็นเช่นนี้เพราะได้ขับจำนวนครูระดับประถมศึกษาซึ่งมีวุฒิต่ำกว่ารวมอยู่ด้วย แต่แม้กระนั้นก็ยังเห็นได้ชัดว่าจำนวนครูปริญญาในโรงเรียนราษฎร์มีน้อยกว่าในโรงเรียนมัธยมวิสามัญมาก

อายุและเพศของครูมัธยม

ตารางที่ 7

จำนวนครูจำแนกตามอายุ เพศ และประเภทโรงเรียน

หมวดอายุ (ปี)	มัธยมวิสามัญ			โรงเรียนราษฎร์*		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
20 ปี หรือต่ำกว่า	7	23	30	1,178	2,898	4,076
21-25	872	1,062	1,934	5,326	7,981	13,307
26-30	1,680	1,742	3,422	3,067	3,581	6,648
31-35	698	826	1,524	1,617	2,200	3,817
36-40	373	582	955	1,186	1,703	2,889
41-45	206	287	493	703	787	1,490
46-50	206	204	410	535	416	951
51-55	141	81	222	312	240	552
56-60	97	31	128	193	114	307
สูงกว่า 60 ปี	7	2	9	252	96	348
รวมทุกอายุ	4,287	4,840	9,127	14,369	20,016	34,385
อายุมัธยมฐาน	29.26	29.33	29.30	26.61	24.95	25.43

*โรงเรียนราษฎร์นับรวมทั้งครูมัธยมและครูประถม

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 15

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า จำนวนครูในโรงเรียนมัธยมวิสามัญมีกลุ่มอายุ 26-30 ปี

มากที่สุด คือ 3,422 คนจากจำนวนครู 9,127 คน หรือ 37.50 % อายุมัชฌิมของครูคือ 29.30 ปี ส่วนในโรงเรียนราษฎร์มีครูกลุ่มอายุ 21-25 ปีมากที่สุด คือ 13,307 คน จากจำนวนครูทั้งหมด 34,385 คน หรือ 38.70 % อายุมัชฌิมของครู คือ 25.43 ปี ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนราษฎร์โดยทั่วไปมีเกณฑ์อายุต่ำกว่าครูโรงเรียนรัฐบาลประมาณ 4 ปี

สภาพการทำงานของครูมัธยม

ตารางที่ 8

จำนวนครูจำแนกตามสภาพการทำงานและประเภทโรงเรียน

สภาพการทำงาน	มัธยมสามัญ	โรงเรียนราษฎร์
ครูประจำที่โรงเรียน รวม	8,984	34,151
ครูใหญ่	444	2,250
ผู้ช่วยครูใหญ่	216	104
ครูสอนสอนอย่างเคี่ยว	7,901	31,360
สอนและทำหน้าที่ธุรการ	228	238
ทำธุรการ	195	179
ครูที่ไม่โคประจำที่โรงเรียน รวม	143	254
ไปช่วยสอนที่อื่น	18	5
ช่วยราชการที่แผนกศึกษาจังหวัดหรืออำเภอ	6	2
ไปศึกษาคณะหรืออบรมในประเทศ	86	35
ไปศึกษาคณะหรือปฏิบัติงานต่างประเทศ	25	203
ช่วยราชการอื่น ๆ	8	9
รวมทั้งสิ้น	9,127	34,385

โรงเรียนราษฎร์รวมทั้งครูมัธยมและประถม

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 19

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า ในโรงเรียนมัธยมวิสามัญซึ่งมีครู 9,127 คนนั้น มีครูที่ทำการสอนอย่างเดียว 7,901 คนหรือ 87,68 % นอกจากนั้นทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วยหรือไม่ได้สอนเลย ส่วนในโรงเรียนราษฎร์นั้น ครูที่ทำการสอนอย่างเดียวมี 31,360 คน จากจำนวนครูทั้งหมด 34,385 คน หรือ 91.21 %

การแจกแจงชั่วโมงสอนของครูมัธยม

ตารางที่ 9

การแจกแจงชั่วโมงสอนของครูจำแนกตามประเภทโรงเรียน

จำนวนชั่วโมงที่สอนในรอบสัปดาห์	มัธยมวิสามัญ	โรงเรียนราษฎร์*
ไม่ได้อสอนเลย**	424	698
1-10	512	2,618
11-20	6,257	8,869
21-22	895	3,598
23-24	607	4,851
25-26	199	5,066
27-28	97	2,887
29-30	108	5,461
มากกว่า 30	28	357
รวม	9,127	34,385
ชั่วโมงสอนมัธยม	16.30	23.08

*โรงเรียนราษฎร์รวมทั้งครูมัธยมและประถม

**รวมครูที่ไม่ได้ปฏิบัติการในโรงเรียนด้วย

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 24

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูส่วนมากสอนสัปดาห์ละ 11-20 ชั่วโมง คือ ในโรงเรียนมัธยมวิสามัญจำนวน 6,257 คน จากจำนวนครู 9127 คน หรือ 69.65 % และในโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 15,126 คน จากจำนวน 34,385 คน หรือ 43.99 % นอกจากนี้ในโรงเรียนราษฎร์จะเห็นว่าครูที่สอน สัปดาห์ละ 29-30 ชั่วโมงมีมากเป็นอันดับที่สอง คือ 5569 คน หรือ 16.20 % ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างหนักมากสำหรับครู ส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐานของครูโรงเรียนมัธยมวิสามัญ คือ 16.30 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ของโรงเรียนราษฎร์ คือ 23.08 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

จำนวนครูที่ออกไปจากโรงเรียน

ตารางที่ 10

จำนวนครูที่ออกไปจากโรงเรียนจำแนกตามเหตุผลที่ออกและประเภทโรงเรียน

เหตุที่ออก	มัธยมวิสามัญ	โรงเรียนราษฎร์*
ตาย	8	154
มีความบกพร่องโรสมรรถภาพ	10	103
ไปสอนที่อื่น	5	1,419
ประกอบอาชีพอื่น	52	3,285
ชราภาพ	16	10
บาดเจ็บ ทศพลภาพ	5	79
เหตุผลอื่น ๆ	14	1,163
รวม	110	6,213

*โรงเรียนราษฎร์นับรวมทั้งครูมัธยมและประถม

ที่มา รายงานสามะโนโรงเรียนและสามะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 25

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าครูออกจากโรงเรียนเพราะไปประกอบอาชีพอื่นมากที่สุดคือ ในโรงเรียนมัธยมวิสามัญจำนวน 52 คน จากจำนวน 110 คน หรือ 47.27 % และ

ในโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 3,265 คน จากจำนวน 6,213 คน หรือ 52.87 % นอกจากนี้
 นี้ในโรงเรียนราษฎร์ ครูที่ออกจากโรงเรียนเพราะไปสอนที่อื่น มี 1,419 คน หรือ 22.84%
 และออกเพราะเหตุผลอื่น ๆ จำนวน 1,163 คน หรือ 18.72 %

ตารางที่ 11
 จำนวนครูที่ออกไปจากโรงเรียนจำแนกตามอายุและประเภทโรงเรียน

หมวดอายุ (ปี)	มัธยมวิสามัญ	โรงเรียนราษฎร์*
20 หรือต่ำกว่า	-	760
21-25	28	3,032
26-30	30	1,239
31-35	10	51
36-40	7	317
41-45	5	170
46-50	4	83
51-55	9	30
56-60	13	30
สูงกว่า 60	4	36
รวม	110	6,213

*โรงเรียนราษฎร์นับรวมทั้งครูมัธยมและประถม

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 26

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า ในโรงเรียนมัธยมวิสามัญ ซึ่งมีครูออกทั้งหมด
 110 คนนั้น ส่วนมากเป็นครูอายุ 26-30 ปี คือ จำนวน 30 คน หรือ 27.27 % รองลงไป
 คือ ครูอายุ 21-25 ปี คือ 28 คน หรือ 25.45 % ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งมีครูออกจาก
 โรงเรียน 6,213 คนนั้น ที่มากที่สุดคือ ครูอายุ 21-25 ปี จำนวน 3,032 คน หรือ 48.80%
 รองลงไปคือครูอายุ 26-30 ปี จำนวน 1,239 คน หรือ 19.96 %

ตารางที่ 12

จำนวนครูที่ออกไปจากโรงเรียนจำแนกตามวุฒิและประเภทโรงเรียน

วุฒิ	วิสามัญศึกษา	โรงเรียนราษฎร์
ปริญญาตรีและสูงกว่า	9	175
อนุปริญญา, ป.กศ.สูง และเทียบเท่า	40	806
ป.กศ.ต้นและเทียบเท่า	38	1,970
ป. และเทียบเท่า	7	506
ว. และเทียบเท่า	-	15
ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษา	3	321
ประกาศนียบัตรสามัญ	13	2,420

โรงเรียนราษฎร์นับรวมทั้งมัธยมและประถม

ที่มา รายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 27

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าครูที่ออกจากโรงเรียนมัธยมวิสามัญจำนวน 110 คน นั้น เป็นครูที่มีวุฒอนุปริญญา, ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่ามากที่สุด คือ 40 คน หรือ 36.36% รองลงไปคือ ครูที่มีวุฒิ ป.กศ.ต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 38 คน หรือ 34.55 % ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งมีครูออกจากโรงเรียน 6,213 คนนั้น เป็นครูที่มีวุฒิประกาศนียบัตรสามัญมากที่สุด คือ 2,420 คน หรือ 38.95 % รองลงไปคือครูที่มีวุฒิ ป.กศ.ต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 1,970 คน หรือ 31.71 %

จำนวนครุระดับมัธยมศึกษาแยกตามภาค

ตารางที่ 13

จำนวนครูโรงเรียนมัธยมวิสามัญทั้งหมดและที่เป็นครูปริญญาแยกตามภาคการศึกษา

ภาคการศึกษา	ครูทั้งหมด	ครูปริญญาตรีหรือสูงกว่า
1	3,340	952
2	299	49
3	549	94
4	266	56
5	634	95
6	739	92
7	604	115
8	565	121
9	391	63
10	470	75
11	598	133
12	672	114
รวมทุกภาค	9,127	1,959

ที่มา ประมวลจากรายงานสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูภาคสมบูรณ 2507 หน้า 157-223

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าครูในโรงเรียนมัธยมวิสามัญทั้งหมด 9,127 คนมีอยู่ในภาคการศึกษานึ่ง มากที่สุด คือ 3,340 คน หรือ 36.59 % รองลงไปคือ ภาคการศึกษา 6 จำนวน 739 คน หรือ 8.10% ส่วนครูปริญญาทั้งหมด 1,959 คนนั้น ก็มีอยู่ในภาคการศึกษานึ่ง มากที่สุดเช่นกัน คือจำนวน 952 คน หรือ 48.62 % รองลงไปคือภาคการศึกษา 12 จำนวน 133 คน หรือ 6.80 % และที่น้อยที่สุด คือ ภาคการศึกษา 2 จำนวน 49 คน หรือ 2.50 %

โครงการผลิตครูของสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ

ในปัจจุบันสถาบันฝึกหัดครูที่ผลิตครูระดับมัธยมศึกษาตามอหุมการ คือ ระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย วิทยาลัยวิชาการศึกษา กรมการฝึกหัดครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โครงการผลิตครูของวิทยาลัยวิชาการศึกษา โครงการนี้มุ่งในด้านการผลิตครูและการยกระดับมาตรฐานของครู ในด้านการผลิตครูมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- ก. ผลิตครูปริญญาตรีในสาขาต่าง ๆ เช่น สาขาประถมศึกษา สาขามัธยมศึกษา สาขามบริหารการศึกษา และสาขาอาชีวศึกษา
- ข. ผลิตผู้บริหารการศึกษาในระดับปริญญาตรี เช่น ศึกษาธิการอำเภอ
- ค. ผลิตครูในระดับปริญญาชั้นสูง คือ

1. ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ ในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ภาษาและวรรณคดีไทย ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ชีววิทยา ฟิสิกส์ เคมี โสภศาสตร์ศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์

2. ปริญญาโททางสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การฝึกหัดครู อุดมศึกษา การวัดผลการศึกษา โสภศาสตร์ศึกษา การแนะแนว บรรณารักษศาสตร์ และจิตวิทยาพัฒนาการ

หลักสูตรต่าง ๆ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถือหลักว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่ฝึกหัดเขววชนให้โตผลดีนั้นจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

1. มีความรู้ด้านวิชาสามัญที่เป็นพื้นฐานทั่วไป [General Education]
2. มีความรู้วิชาเอกและวิชาโทเป็นการเฉพาะตัว [Specialized Education]
3. มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา [Professional Education]
4. มีสมรรถภาพในการเป็นครู [Teacher's Competencies] คือ

4.1 สามารถสอนได้อย่างดี

- 4.2 สามารถอบรม แนะนำ และปกครองได้เป็นอย่างดี
- 4.3 สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
- 4.4 สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับชุมชน
- 4.5 สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ [Profession] เช่น รู้จักคนควา วิจัย และส่งเสริมท่นใหม่ ความรุ่งอรุณงามอยู่เสมอ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้วางจุดมุ่งหมายในการผลิตครูและผู้บริหารทางการศึกษา เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในระยะปี 2510-2514 ดังแสดงในตารางที่ 14 และตารางที่ 15

ตารางที่ 14

จำนวนนิสิตที่จะมีในระดับชั้นปริญญาต่าง ๆ ในระยะโครงการพัฒนาการเสริมธุรกิจและสังคม พ.ศ. 2510-2514

	จำนวนนิสิตในปีการศึกษา				
	2510	2511	2512	2513	2514
วศ. ประสานมิตร ปริญญาตรี	909	1,040	1,240	1,440	1,540
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	59	70	80	90	100
ปริญญาโท	82	100	120	140	160
รวม	1,050	1,210	1,440	1,670	1,800
วศ. ปทุมวัน ปริญญาตรี	565	635	675	700	700
วศ. บางแสน ปริญญาตรี	480	700	1,050	1,380	1,800
วศ. ทิพย์โลก ปริญญาตรี	120	360	480	600	700
รวมทั้งสิ้น	2,215	2,905	3,645	4,350	5,000

ที่มา วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 หน้า 27

ตารางที่ 15

จำนวนนิสิตที่จะสำเร็จการศึกษาในระยะโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

พ.ศ. 2510-2514

	จำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษา				
	2510	2511	2512	2513	2514
วศ. ประสานมิตร ปริญญาตรี	313	345	410	480	510
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	59	70	80	90	100
ปริญญาโท	31	50	60	70	80
รวม	403	465	550	640	690
วศ. ปทุมวัน ปริญญาตรี	140	160	170	180	180
วศ. บางแสน ปริญญาตรี	120	180	260	340	450
วศ. พิษณุโลก ปริญญาตรี	-	120	160	200	230
รวมทั้งสิ้น	663	925	1,140	1,360	1,550

หมายเหตุ จำนวนนิสิตที่จะสำเร็จในปี 2510 นั้นได้จากการสำรวจจนออกนั้นได้จากการประเมิน
ที่มา วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 หน้า 28

คานยกระดัมมาทรฐานของครู มีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับวิชาชีพของครูประจำการให้
สูงขึ้น เพราะจากการสำมะโนโรงเรียนและสำมะโนครูปี 2507 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
พบว่าจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา รวม 158,424 คนนั้น
มีวุฒิระดับปริญญาเพียง 6,012 คน เท่านั้น ฉะนั้นครูอีกประมาณหนึ่งแสนห้าหมื่นคนควรได้รับ
การส่งเสริมวิทยฐานะ วิทยาลัยจึงได้จัดสอนภาคค่ำ (17.00-20.00 น.) สำหรับครูผู้ประสงค์
จะเรียนในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีทางการศึกษา ดังเลขที่ปรากฏในตารางที่ 16 และ
ตารางที่ 17

ตารางที่ 16

จำนวนนักศึกษาภายนอกที่จะมี ในระยะโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

พ.ศ. 2510-2514

	จำนวนนักศึกษาภายนอก				
	2510	2511	2512	2513	2514
วศ. ประสานมิตร ปริญญาตรี	1,450	1,800	2,200	2,600	2,800
วศ. ปทุมวัน อนุปริญญา	550	600	600	600	600
วศ. บางแสน อนุปริญญา	200	300	400	500	600
ปริญญาตรี	800	900	900	1,000	1,000
วศ. พิษณุโลก อนุปริญญา	-	-	300	400	500
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-
รวม	3,000	3,600	4,400	5,100	5,500

ที่มา วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 หน้า 31

ตารางที่ 17

จำนวนนักศึกษาภายนอกที่จะสำเร็จการศึกษาในระยะโครงการพัฒนาการทาง

เศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2510-2514

	จำนวนนักศึกษาภายนอกที่สำเร็จการศึกษ				
	2510	2511	2512	2513	2514
วศ. ประสานมิตร ปริญญาตรี	480	600	700	860	930
วศ. ปทุมวัน อนุปริญญา	180	200	200	200	200
วศ. บางแสน อนุปริญญา	60	100	130	360	200
ปริญญาตรี	260	300	300	330	330
วศ. พิษณุโลก อนุปริญญา	-	-	-	-	100
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-
รวม	980	1,200	1,330	1,750	1,760

ที่มา วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 หน้า 32

โครงการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตครูและยกระดับมาตรฐานของครู ในด้านการผลิตครู มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตครูในระดั้มต่าง ๆ และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา ตามแผนพัฒนาประเทศคือ

1. ครูระดับปริญญาตรี มี 2 ประเภท คือ หลักสูตร 4 ปี รับผู้ที่มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า และหลักสูตร 2 ปี รับวุฒิปริญญาซึ่งมีใบการศึกษา สาขาวิชาเอกต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับนี้ประกอบด้วย สาขาประถมศึกษา มัธยมศึกษา บริหารและนิเทศการศึกษา และพยาบาลศึกษา
2. ครูระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงในวิชาเฉพาะเช่น การแนะแนว การสอนภาษาอังกฤษ โสตทัศนศึกษา และวิจัยการศึกษา
3. ครูระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาต่าง ๆ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จิตวิทยา การศึกษา บริหารการศึกษา วิจัยการศึกษา โสตทัศนศึกษา และพลศึกษา

ในด้านการยกระดับมาตรฐานของครู มีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมความรู้อะยกะตัมมาตรฐานการศึกษาให้เขาสอนวิชาชีพชั้นสูง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็น 2 แบบคือ

1. เปิดโอกาสให้ศึกษาเพื่อวุฒิสูงขึ้น เช่น รับครูที่มวุฒ ป.กศ. อนุปริญญา และปริญญาในสาขาวิชาที่ไม่ใช่ทางการศึกษา เพื่อศึกษาต่อในชั้นปริญญาตรี ซึ่งมีทั้งภาคกลางวันและภาคค่ำ ในระดับปริญญาโทกับครูที่มคะแนนเขาสอนตามระเบียบให้ศึกษาต่อด้วยเช่นกัน
2. จัดฝึกอบรมเป็นครั้งคราว เช่น จัดฝึกอบรมให้แก่ครูโรงเรียนราษฎร์ และจัดฝึกอบรมครูและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาของเทศบาล

คณะครุศาสตร์ได้วางเป้าหมายไว้ว่า จะผลิตครูในสาขาต่าง ๆ ระดับปริญญาตรี

ดังนี้ คือ

ตารางที่ 18

การประเมินผลการบดบังระดับปริญญาตรีของคณะครุศาสตร์ระหว่างปีการศึกษา 2510-2514

สาขาวิชา	จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะจบ				
	2510	2511	2512	2513	2514
ประถมศึกษา	32	35	42	52	60
มัธยมศึกษา	117	226	306	391	405
บริหารการศึกษา	9	10	12	14	15
จิตวิทยาการศึกษา	-	-	-	15	20
พยาบาลการศึกษา	-	25	30	40	50
รวม	158	296	390	512	550

หมายเหตุ สาขาบริหารการศึกษา และสาขาพยาบาลศึกษามีเนตาระหลักสูตร์ 2 ปี
ที่มา เอกสารการบดบังและยกมาตรฐานครู คณะครุศาสตร์ หน้า 11

โครงการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นโครงการ 5ปี ในการผลิตครูระดับปริญญาตรี จากปีการศึกษา 2511-2515 โครงการนี้จะผลิตเฉพาะ ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาเท่านั้น โดยมีเป้าหมายดังแสดงในตารางที่ 19 และตารางที่ 20 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19

จำนวนนักศึกษาภายในที่จะรับและบัณฑิตที่จะผลิตได้

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาภายใน					บัณฑิตที่จะผลิตได้
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	รวม	
2511	75	-	50	-	125	-
2512	100	75	100	50	325	50
2513	150	100	75+100	100	525	100
2514	200	150	100+100	175	725	175
2514	250	200	150+100	200	900	200

หมายเหตุ ชั้นปีที่ 3 รับนักศึกษา ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า หรือผู้สำเร็จปริญญาตรี
ที่มา เอกสารโครงการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตารางที่ 20

จำนวนนักศึกษาภายนอกที่รับและบัณฑิตที่จะผลิตได้

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาภายนอก				บัณฑิตที่จะผลิตได้
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม	
2511	-	-	-	-	-
2512	80	-	-	80	-
2513	100	80	-	180	-
2514	120	100	80	300	80
2515	150	120	100	370	100

ที่มา เอกสารโครงการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 นักศึกษาภายนอกที่รับจากผู้สำเร็จ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า
 3 ปี

จากโครงการและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าสถาบันการ บัณฑิตกำลังให้ความสนใจ
 สนใจในปัญหาการผลิตครูใหม่ปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศยิ่งขึ้น
 เป็นการเตรียมการเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีวุฒิที่เหมาะสมในระยะยาว